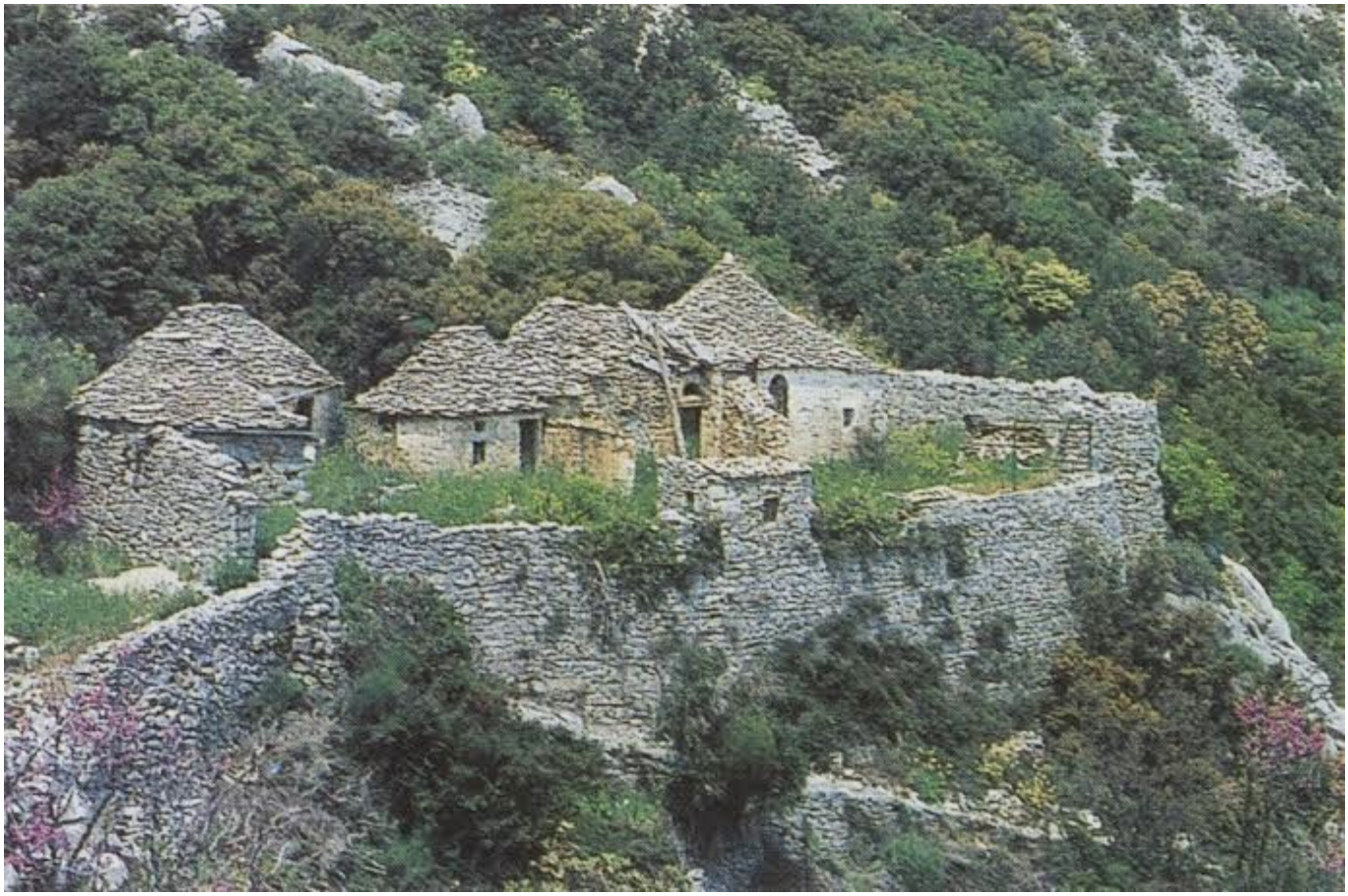
24 Ιανουαρίου 2026

Γέροντας Μωυσής Αγιορείτης: Μοναχός Δημάς Καυσοκαλυβίτης († 11/24 Ιανουαρίου 1929)· αυτός που μετέδωσε τη χάρη του και το προορατικό χάρισμα στον Όσιο Προρφύριο Καυσοκαλυβίτη

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης / Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες / Συναξαριακές Μορφές

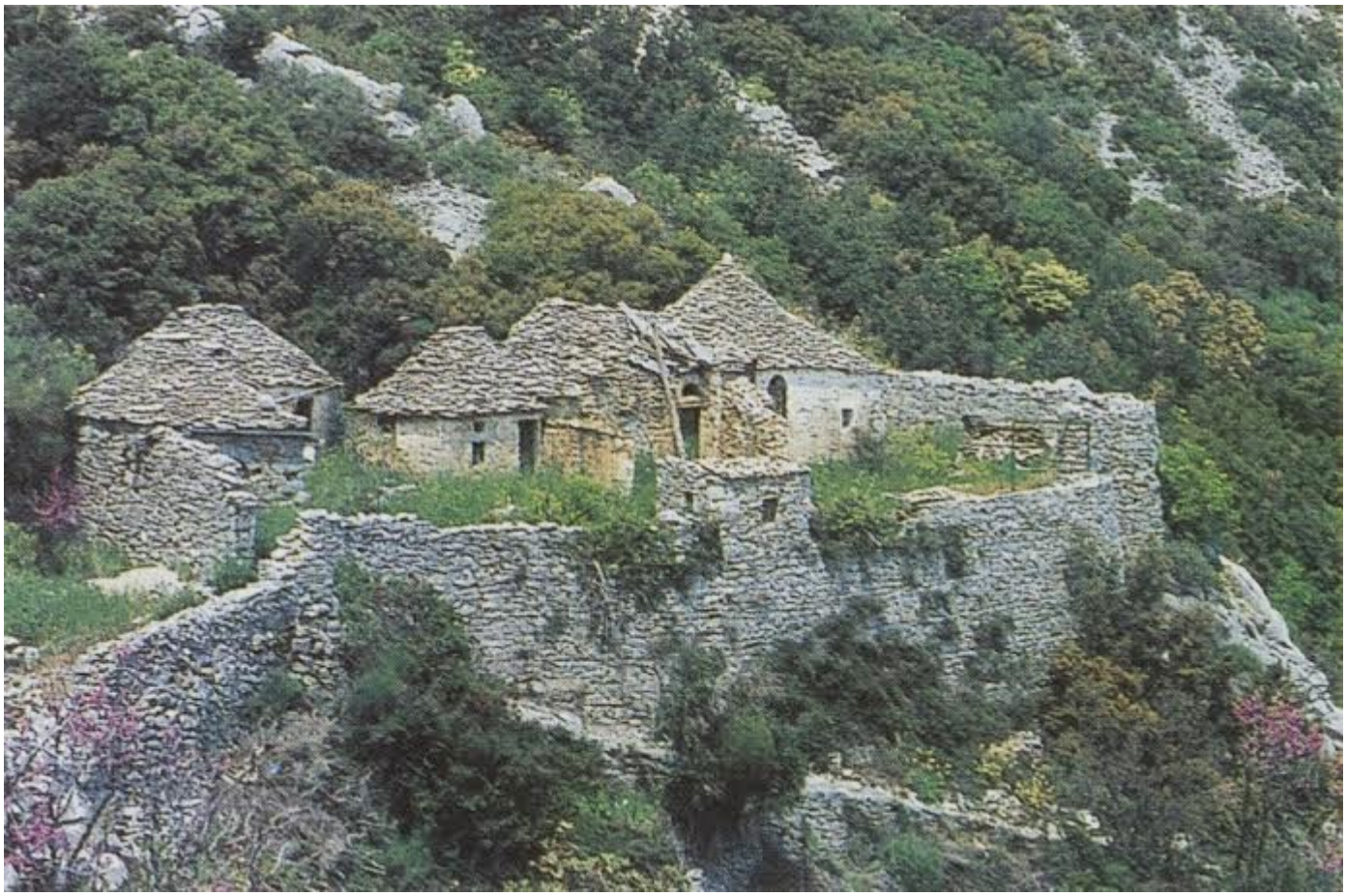

90 χρόνια από την κοίμηση του

Μοναχός Δημάς Καυσοκαλυβίτης († 11/24 Ιανουαρίου 1929)

Στήν Καλύβη του Τίμιου Προδρόμου της σκήτης των Καυσοκαλυβίων έζησε ο μοναχός αυτός μέσα στην άσκηση, την κακουχία, την αφάνεια, την αδοξία, τις στερήσεις και τους πειρασμούς. Ο Γέροντας Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης γι’ αυτόν τον «κρυφό άγιο» λέει:

«Πάνω απ’ την καλύβη μας, πολύ ψηλά, ζούσε ένας Ρώσος, ο Γερο-Δημάς, σε μια πρωτόγονη καλύβη, μόνος του. Ήταν πολύ εύλαβής. Ο Γερο-Δημάς έμεινε σχεδόν άγνωστος σ’ όλη του τη ζωή. Κανείς δεν αναφέρει τ’ όνομά του ή το χάρισμά του. Να φύγει απ’ τη Ρωσία! Ποιος ξέρει πόσες μέρες διαδρομή έκανε. Τ’ άφησε όλα, για να έλθει σε μια άκρη του κόσμου, στα Καυσοκαλύβια, κι έζησε όλη τη ζωή του εκεί. Και πέθανε άγνωστος. Δεν ήταν κανείς εγωϊστής. Όχι, όχι, αγωνιστής ήταν. Και να μην έχει κανένα δίπλα του να του πει: “Πεντακόσιες μετάνοιες έκανα σήμερα. Αυτό αισθάνθηκα…”. Ήταν μυστικός αγωνιστής.

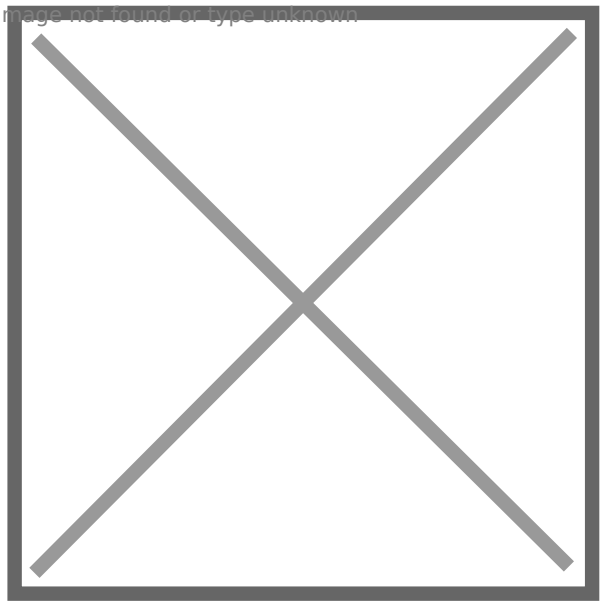

Η ξηροκαλύβη του Τιμίου Προδρόμου στη σκήτη των Καυσοκαλυβίων, στην οποία έζησε ο όσιος ασκητής Δημάς ο Ρώσος από το 1893 μέχρι το 1928 (φωτογραφία: Μάξιμος ιερομόναχος Καυσοκαλυβίτης, Καυσοκαλύβια, Άγιον Όρος 1995, σ. 43).

»Ναι, ναι, είναι ένα τέλειο πράγμα αυτό. Ένα τέλειο, ένα ανιδιοτελές. Ανιδιοτέλεια, λατρεία, αγιοσύνη, ενώπιος ενωπίω, χωρίς ανθρωπαρέσκεια. Ο δούλος τω δεσπότη. Τίποτ’ άλλο απολύτως. Ούτε ηγούμενος, ούτε “μπράβο”, ούτε “γιατί αυτό είναι έτσι”. Είδα έναν άγιο ζωντανό. Ναι, έναν άγνωστο άγιο. Ο καημένος, περιφρονημένος. Ποιος ξέρει, όταν πέθανε, έπειτα από πόσες μέρες θα το μάθαμε κι’ ίσως μήνες, αν ήταν και χειμώνας. Πού να πήγαινε άνθρωπος εκεί ψηλά στη λίθινη καλύβη του. Δεν τον έβλεπε κανείς. Πολλές φορές αυτούς τους

ερημίτες του βρίσκανε έπειτα από ένα-δύο μήνες μετά την κοίμησή τους.

»Το εκχείλισμα και το περίσσευμα της χάριτος ήλθε σ’ εμένανε τον ταπεινό, όταν είδα αυτόν, τον Γερο-Δημά, στο Κυριακό να κάνει τις μετάνοιές του και ν’ αναλύεται σε λυγμούς στην προσευχή του. Με τις μετάνοιες αυτουνού, τόσο πολύ τον επεσκίασε η χάρις, ώστε ακτινοβόλησε και σ’ εμένα. Τότε ξέσπασε και σ’ εμένα ο πλούτος της χάριτος. Δηλαδή υπήρχε και πριν, με την αγάπη πού είχα στον Γέροντα μου. Άλλα τότε αισθάνθηκα κι εγώ τη χάρι πολύ έντονα. Να σάς πω πώς μου συνέβηκε.

Το πηγάδι της ξηροκαλύβης του Τιμίου Προδρόμου στη σκήτη των Καυσοκαλυβίων (φωτογραφία: Αρχιμανδρίτης Χερουβείμ, Από το περιβόλι της Παναγίας νοσταλγικές αναμνήσεις, Ιερά Μονή Παρακλήτου 1981, σ. 100).

»Ένα πρωί, κατά τις τρεισήμισι, πήγα στο καθολικό, στην Αγία Τριάδα, για την ακολουθία. Ήταν νωρίς ακόμη. Δεν είχε χτυπήσει ακόμη το σήμαντρο. Κανείς δεν ήταν μες στην εκκλησία. Κάθισα στον πρόναο, κάτω από μια σκάλα. ’Ήμουν αθέατος και προσευχόμουν. Σε μια στιγμή ανοίγει η πόρτα της εκκλησίας και μπαίνει ένας ψηλός κι ηλικιωμένος μοναχός. Ήταν ο Γερο-Δημάς. Μόλις μπήκε, κοίταξε δεξιά-αριστερά, δεν είδε κανέναν. Τότε, λοιπόν, κρατώντας ένα μεγάλο κομποσχοίνι, άρχισε τις μετάνοιες τις στρωτές, πολλές και γρήγορες, κι έλεγε συνεχώς: “Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με ... Υπεραγία Θεοτόκε, σώσον ημάς”. Σε λίγο έπεσε σ’ έκσταση. Δεν μπορώ, δε βρίσκω λόγια να σάς περιγράφω τη συμπεριφορά του απέναντι στον Θεό: κινήσεις αγάπης και λατρείας, κινήσεις θείου έρωτος, θείας αγάπης κι αφοσιώσεως. Τον είδα να στέκεται, ν’ ανοίγει τα χέρια του όρθιος, σε σχήμα σταυρού, όπως έκανε ο Μωυσής στη θάλασσα, κι έκανε ένα

πράγμα: “Ούουουουου…”. Τί ήταν αυτό; Ήταν μέσα στη χάρι. Έλαμπε μες στο φως. Αυτό ήταν! Αμέσως μου μετέδωσε την ευχή. Αμέσως μπήκα στη δική του ατμόσφαιρα. Δε με είχε δει. Ακουστέ με. Συγκινήθηκα κι άρχισα να κλαίω. Ήλθε σε μένανε τον ταπεινό κι ανάξιο η χάρις του Θεού. Πώς να σάς το πω; Μου μετέδωσε τη χάρι. Δηλαδή ή χάρις πού είχε εκείνος ο άγιος ακτινοβόλησε και στη δική μου την ψυχή. Μου μετέδωσε τα χαρίσματά του τα πνευματικά.

»Λοιπόν, είχε πάθει έκσταση ο γερο-Δημάς. Χωρίς να το θέλει το έκανε. Δεν μπορούσε να κρατήσει το βίωμά του. Ούτε κι αυτό πού λέω είναι σωστό. Δεν μπορώ να το εκφράσω. Αυτό είναι κατάληψις υπό του Θεού. Αυτά δεν εξηγούνται. Καθόλου δεν εξηγούνται κι άμα τα εξηγήσεις, πέφτεις πολύ έξω. ’Όχι, δεν εξηγούνται, ούτε στά βιβλία αποδίδονται, ούτε γίνονται καταληπτά. Πρέπει να είσαι άξιος να τα καταλάβεις».

Και καταλήγει ο Γέροντας Πορφύριος: «Ένα είναι βέβαιο. Ο Γερο- Δημάς μού μετέδωσε το χάρισμα της ευχής και το διορατικό, την ώρα πού ο ίδιος προσευχόταν στο νάρθηκα της Αγίας Τριάδος, του Καθολικού των Καυσοκαλυβίων …».

Ο μακάριος Γέροντας Δημάς άνεπαύθη στην Καλύβη του στίς 11.1.1929.

Πηγές-Βιβλιογραφία: Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου ιερομ., Βίος και Λόγοι, Χανιά 2003, σσ. 78-82.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων Αγιορειτών του εικοστού αιώνος, Α΄ Τόμος 1900-1955, Α΄ Έκδοση, Εκδόσεις Μυγδονία, Θεσσαλονίκη Σεπτέμβριος 2011.